

Täysistunto

Tiistai 25.10.2016 klo 14.04—20.39

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 95/2016 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 11/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

15.57 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Kyseinen hallituksen esitys mahdollistaa taiteilija-apurahakauden keskeyttämisen ja apurahakauden siirtämisen. Muutoksella pyritään parantamaan taiteilijoiden toimeentuloa. Taiteilijalla on muutoksen jälkeen mahdollisuus ottaa vastaa lyhytaikainen työsuhde apurahakauden aikana. Myös pitkäjänteinen työtehtävien suunnittelu helpottuu, kun lyhytaikaisesta kokopäiväisestä työsuhteesta ei tarvitse kieltäytyä apurahan menettämisen pelossa. Taiteilijan työura on usein katkonainen, eikä moni pysty elättämään itseään tai perhettään pelkällä itsenäisellä taiteen tekemisellä. Siksi on tärkeää mahdollistaa myös työsuhteiden vastaanotto apurahakausien keskellä.

Sivistysvaliokunnan mietinnössä pidettiin tärkeänä, että muutos ei johtaisi siihen, että vuosittain jaettavien apurahojen määrä laskee merkittäväällä tavalla. Olisi myös tärkeää mahdollistaa apurahan uudelleenjakaminen tilanteissa, joissa apurahansaaja on esimerkiksi pysyvästi luopunut apurahasta. Valiokunta myös korostaa mietinnössään, että apurahakauden ja työsuhteen kestoon liittyviä rajoituksia lievennetään entisestään ja joustavoitetaan taiteilijoiden mahdollisuuksia ottaa vastaan töitä aina, kun niitä on tarjolla. Tämä on hyvin kannatettavaa, ja toivon, että lainmuutos tulee parantamaan taiteilijoiden toimeentuloa. — Kiitos.

15.59 **Eeva-Johanna Eloranta sd:** Arvoisa puhemies! Tämä käsillä oleva esitys on siinä mielessä todellakin hyvä, että se kannustaa apurahansaajia ottamaan vastaan ihan lyhytaikaisiakin työsuhteita apurahakauden aikana, ja näin ollen apurahan saamisen voisi keskeyttää. Tämä on erittäin tervetullut uudistus, koska on hyvä, että myöskin taiteen sektorilla esimerkiksi mahdollisuudet erilaiseen yritteliäisyyteen tällä tavalla sitten mahdollistuvat. Mutta tosiaan jatkossa järjestelmää pitäisi edelleen kehittää sillä tavalla, että näitä työsuhteen ja apurahakauden kestoon liittyviä rajoituksia voitaisiin lieventää ja joustavoittaa sitten sillä tavoin, että taiteilijoiden mahdollisuudet ottaa töitä vastaan aina, kun niitä on tarjolla, vielä edelleen parantuisivat.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 106/2016 vp

15.59 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on aika hyvä istunto luovan työn tekijöille. Tämäkin on hyvä hallituksen esitys. Olin itse 2007 vaalien jälkeen neuvottelemassa hallitusohjelmaan lupaus siitä, että apurahansaajille säädetään sosiaaliturvalaki, ja silloin siihen lakiin, joka sitten säädettiin aika pian, jäi joitain puutteita, joista yksi on se, johon tänään tulee korjaus, eli tämä mahdollisuus keskeyttää apuraha väliaikaisen työn johdosta. Toivon, että jatkossa poistetaan ne loputkin puutteet, eli edelleen on niin, että alle kolmen kuukauden mittaiset lyhyet apurahat eivät kerrytä sosiaaliturvaa, ja olisi hyvin tärkeää, että apurahoja voitaisiin ketjuttaa sillä tavalla, että kaikki tehty työ olisi samanarvoista ja kaikesta tehdystä työstä yhtä lailla ihmiselle kertyisi sosiaaliturvaa.

16.00 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Noin yleisesti voi todeta, että aina sellainen kehitys, jossa kulttuuri menee eteenpäin ja nämä teot edistyvät, on myönteinen ja hyvä asia — niinpä myös tässä kohtaa.

Haluaisin, puhemies, yleisesti nostaa esiin juuri tämän ja edellisen lain siinä suhteessa, että nämä ovat merkittäviä askelia. Tämä lainauskorvaus, mikä täällä äsken oli esimerkiksi keskustelussa, on vuosien työn tulosta, ja olen siitä hyvin iloinen, että nyt olemme päässeet siinä eteenpäin niin, että itsenäisyyden juhluvuonna tämä taiteilijoille maksettu korvaus on asianmukaisella tasolla. Tässä viime kaudella tuplasimme tämän rahasumman, ja nyt saadaan sitten työ loppuun, ja se on hyvä.

Mutta kaiken kaikkiaan minä toivon, puhemies, sitä, että tämä hallitus ottaa nämä kulttuuriasiat hyvin vakavasti. Olemme kuitenkin nähneet, että vaikka kulttuuri on kärkihankkeena — ja sinänsä se on positiivinen asia — niin paljon on ongelmia, muun muassa sitten esimerkiksi näissä museoiden, orkesterien, teatterien valtionosuusasioissa ja muissa. Ja siksi toivon tältä salilta sitä yhteistä henkeä, että haluaisimme nähdä tulevaisuudessakin sen, että koska kulttuurin rahoitus koko valtion budjetista on hyvin pieni, niin siitä leikkaamalla koskaan emme hyvää saa aikaan, päinvastoin. Siksi tämä kulttuurin ja henkisen hyvinvoinnin edistäminen kaiken kaikkiaan on hyvin tärkeää, samoin myös ne esitykset, millä taiteilijoiden asemaa huomioidaan, ja siellä on, kuten täälläkin on todettu, vielä paljon tekemistä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 95/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.